

GENOWEFA SZEWCZYK

ur. 1926; Wirkowice

Miejsce i czas wydarzeń	Izbica, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Izbica, Wirkowice, dwudziestolecie międzywojenne, Żydzi, bożnica, wnętrze synagogi, modlitwa Żydów

Bożnica w Izbicy

Bożnica to tu był siwy taki budynek postawiony. Rynek był, a tu gdzie ośrodek zdrowia właśnie bożnica stała. Ja na rynku zostawiłam na chwilę konie i poleciałam, bo były odchyłone drzwi frontowe z drugiej strony, nie od rynku, tylko z drugiej strony. Ja tak odchyliłam, żeby zobaczyć, jaki tam ołtarz, tak mnie to korciło. Tam nie było ołtarza, tylko słupki i na tych słupkach takie popiersia wykute z kamienia. Nie wiem, kto to był, byli z brodami, bez bród, ale tylko Żydzi, bab tam nie było wcale. Jeden to był, nie wiem czy nie Mojżesz, na przodzie takie popiersie, większe, a po bokach przy ścianach to tak chyba tu ze trzy, tu ze trzy takich popiersi. Czy to jacy rabini, czy to jacy Żydzi byli, to tego nie wiem.

I to było u Żydów, że jak oni się tam modlili, to tylko Żydzi szli, Żydówek nie było nigdy, czego to się Żydówki nie modliły, to ja nie wiem. Ja pytałam, [jak się modlą], to oni mówili, że klęczeli na kolanach i tak tam się modlili, książki mieli na ziemi i tak kiwali się, i tak się modlili. Tam jak szła modlitwa, to nie wolno było się odezwać, Żyd jak się modlił, to też tak samo, żebyś nawet przyszedł i coś [chciał]. Święto było, to oni nawet nie palili, u nas sad był, to oni mieli budę i pilnowali jabłek, bo dzieci kradły jabłka. To oni jak kupili, u nas były tylko cztery jabłonki, w Starej Wsi, jeszcze jakśmy byli przed komasacją, to już mieli budę, tata ze stryjem sprzedali po dwie jabłonki, duże takie drzewa jabłonki były, no i oni już pilnowali. Ale jak była sobota, to tam z budy nie wylazł, tylko siedział, modlił się. Co oni jedli? Tam Żydziaki latały, to my się bawiliśmy z nimi, małe dzieci, wtenczas nawet nie wolno było temu Żydziakowi z tej budy wyjrzeć, święto to było święte dla nich.

Data i miejsce nagrania	2019-09-16, Wirkowice
Rozmawiał/a	Dagmara Spodar
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"